

Bijbelstudie

Tucht trekt zondaars weer naar Jezus toe

Overwegingen bij 1 Korintiërs 5

Ernst Leeftink

Sinds een aantal jaren kom ik regelmatig de poster tegen *He died for me, I live for Him*. Paulus stuurt de christenen in Korinte ook dit bericht: Jezus Christus stierf voor ons. Ons paaslam, Christus, is geslacht. En dus: leef voor Hem en vier feest omdat je christen bent.

Dat vraagt van elke gelovige twee dingen:

- een vast geloof in Jezus Christus, de gekruisigde;
- een consequente christelijke levensstijl, voor jezelf en binnen de gemeente.

Juist op dat laatste punt gaat het bij de gemeente in Korinte helemaal fout. Echt goed fout.

Er gebeuren dingen in die gemeente – daar spreekt iedereen schande van!

De situatie in Korinte

Wat is er dan allemaal aan de hand? Eigenlijk te veel om op te noemen.

Als je de eerste brief leest die Paulus aan de Korintiërs schrijft, kom je de volgende misstanden tegen:

- onderlinge verdeeldheid en groepsvorming, waarbij iedereen zichzelf beter vindt dan de ander;
- verkeerde tolerantie tegenover openlijke zonde in de gemeente;
- een bikkelharde concurrentiestrijd, waarbij zelfs de rechtbank wordt ingeschakeld;
- wantoestanden bij de avondmaalsviering, zoals dronkenschap en egoïsme;
- ontkenning door sommige gemeenteleden dat de doden weer op zullen staan.

Het punt is dat ze er in Korinte bijna niets tegen doen. Want, zeggen ze, we zijn toch christen geworden? We zijn toch bevrijd van menselijke wetten en regels? Sterker nog, als je gelooft in Jezus mag je toch alles?

En als je dan zondigt... Oké, dat is niet de bedoeling, maar gelukkig is er vergeving voor elke zonde. Dus zo erg is het niet.

Leer en leven

Daarachter zit bij die gelovigen in Korinte een diepere gedachtesfout. Ze zijn onderscheid gaan maken tussen het gewone leven en het geloofsleven. Dat zijn twee afzonderlijke vakjes geworden in hun leven.

De gevolgen zijn meteen merkbaar. Van maandag tot zaterdag kan er van alles mee door en zijn ze amper herkenbaar als christenen. Maar op zondag zijn hun kerkdiensten heel spectaculair: profetie, tongentaal, gebedsgenezing, vurige prediking.

Als je je geloof loskoppelt van je dagelijks leven, ontstaat er aan beide kanten scheefgroei. Daar is een mooi spreekwoord voor: *natuur en genade, die twee leiden schade wanneer je de eenheid niet ziet*.

In 1 Korintiërs 5 doet Paulus twee dingen.

Hij wijst de Korintiërs op Jezus: ‘Ons paaslam, Christus, is geslacht,’ zegt hij. *He died for me* om het met de woorden van de poster te zeggen.

En hij roept de Korintiërs op: vier feest als gelovige in reinheid en waarheid, en verwijder wie kwaad doet uit uw midden. *I live for Him* – persoonlijk én als gemeente is dat je roeping. Paulus gaat daarbij in op de vraag: wat moet je doen als er openlijk gezondigd wordt in de gemeente?

In de gemeente van Korinte leeft een gemeentelid samen met de tweede vrouw van zijn vader. Het is algemeen bekend. In die gemeente is dat geen probleem. Maar u doet er niets aan. U blijft maar trots op uzelf. Schokkend vindt Paulus dat. Volgens Paulus zouden de gemeenteleden in Korinte niet alleen boos en verontwaardigd moeten zijn op die broeder, maar ook geschokt en bedroefd omdat zoiets in de gemeente van Christus voorkomt. Maar nee hoor. Ze laten die broeder gewoon lid van de gemeente blijven in plaats van hem te verwijderen uit hun midden. Zo laat Paulus de gemeente voelen, dat het niet alleen bij dat ene gemeentelid fout zit. Het is veel erger: in de gemeente van Jezus Christus komt zoiets voor en ze zitten er niet eens mee! Heel de gemeente vindt zichzelf zo geweldig, dat ze dit wel door de vingers zien en zonder problemen tolereren. Ik, zegt Paulus, zal jullie vertellen hoe je met zo iemand moet handelen in de gemeente. In de naam van de Here Jezus heb ik de man die dat doet al veroordeeld. Als jullie datzelfde nu ook doen, zijn we in de Geest van Jezus Christus met elkaar verbonden.

De tucht

Als Paulus het heeft over *verwijder degene die dit doet uit uw midden*, is dat iets anders dan een royerling als lid van een sportclub. Zo van: je betaalt geen contributie of je komt nooit trainen, dus we verwijderen je uit het ledenbestand.

Het toepassen van de tucht is een geloofshandeling. Het gemeentelid dat met de tweede vrouw van zijn vader samenleeft, wordt net zo van de rest van de gemeente afgesneden als een rank aan de wijnstok die geen vruchten draagt.

Maar let dan goed op! Wie is het die uiteindelijk wegsnijdt? Dat is God zelf! Net zoals het God zelf is die aan mensen het geloof geeft, is Hij het ook die in zijn gemeente de openlijke zondaars laat verwijderen. Daarom zegt Paulus er ook nadrukkelijk bij: in de naam van onze Heer Jezus veroordeel ik die man. En alleen als de kracht van Jezus, onze Heer, bij ons is, kunnen we die persoon afsnijden van de rest van de wijnstok.

Paulus geeft vervolgens ook aan wat de consequentie daarvan is: we leveren die broeder uit aan de satan. Want wat is er aan de hand als iemand bewust in grote zonde blijft leven? Dan zit hij of zij duidelijk op het terrein van de duivel! Nou, dan verklaren wij ook openlijk, dat we jou op grond van je levensstijl terugverwijzen naar de wereld waar satan het voor het zeggen heeft. In de naam van onze Heer Jezus snijden we je weg als een dorre tak die geen vrucht draagt aan de wijnstok.

Dat lijkt hard, maar zo serieus neemt de Here Jezus Zichzelf. In zijn bloedeigen gemeente tolereert Hij de onbekeerlijke zondaar niet. Sterker nog: in het Oude Testament liet God de openlijke zondaars uit het volk van Israël verwijderen door middel van de doodstraf door steniging.

Is het dan vreemd dat Hij in onze tijd, de tijd die sinds Pinksteren door de heilige Geest gestempeld wordt, vraagt om op geestelijke wijze de hardnekkige zondaar uit het midden van de gemeente van Christus te verwijderen? Toch is het niet het definitieve einde. Paulus zegt erbij: deze noodmaatregel leidt tot zijn redding op de dag van de Heer. Daarmee zie je dat tucht altijd een positieve bedoeling heeft, zelfs in dit pijnlijke bijbelgedeelte. Immers: deze drastische maatregel is bedoeld tot behoud van die volhardende, koppige zondaar. Een schokeffect – dát is

wat de tucht bereiken wil. Dat je door deze maatregel met een schok tot de conclusie komt: het is de gemeente menens, ze vinden echt dat ik op deze manier regelrecht en met een sneltreinvaart in de armen van de duivel terechtkom. Maar zo wil ik mijn leven niet eindigen! Ik moet terug, terug naar Christus die ik vroeger heb leren kennen als mijn redder.

Oftewel: in de gemeente geeft God de genade van de tucht om de zondaar te waarschuwen.

Motivatie

De motivatie achter de tucht is dus heel belangrijk. Voor je eraan begint, moet je wel beseffen wie je bent. Persoonlijk en als gemeente. Dat mankeert er bij de Korintiërs aan. Die denken dat één zonde in de gemeente niet zoveel kwaad kan. Als er voor de rest maar veel geloof is. Mooi niet, zegt Paulus. Weet u niet dat al een beetje desem het hele deeg zuur maakt? Snappen jullie niet, dat zonde een ontzettend besmettelijke ziekte is? Heb je nooit gehoord, dat één rotte appel in de mand al het andere fruit te schand maakt? En dat één schurftig schaap de hele kudde aansteekt? Doe daarom de zonde uit jullie midden weg! Je bent er niet immuun voor! Juist daarom is Christus als paaslam voor ons geslacht! Om de zonde uit het leven weg te doen en van het leven weer een feest te maken.

Tegelijk vraagt God ook om waarheid – en dat is hier hetzelfde als waarachtigheid: het geloof in Jezus geeft je niet alleen blijdschap in je hart, maar dat vier je ook door een nieuwe wijze van leven. Dat zegt Hij er ook altijd bij tegen mensen: ‘En zondig vanaf nu niet meer.’ Een paasgemeente kan zich niet veroorloven tolerant te zijn tegenover medechristenen die in hun levenswijze laten zien, dat het heilsfeit dat hun paaslam is geslacht helemaal niets uitwerkt.

De naam van Jezus Christus

Dit hoofdstuk brengt ons allereerst bij de Here Jezus. Hij stierf voor ons.

Dit hoofdstuk brengt ons vervolgens bij onszelf: is mijn hele leven ook een feest voor de Heer, en durf ik mijzelf kritisch te onderzoeken of ik zelf werkelijk alle zonde en al het kwaad uit mijn leven wil wegdoen?

Dit hoofdstuk brengt ons ten slotte bij de gemeente: hoe radicaal durven we te zijn als het gaat om het verwijderen van openlijke zondaars uit de gemeente? Hoe consequent zijn we daarin? En als het gebeurt, doen we het dan ook in de naam en de kracht van Jezus Christus, onze Heer? Bovendien heeft de buitenwereld het meteen door, wanneer christenen in ergerlijke zonden leven. Dat ze ons daarom schijnheilig vinden en alles over één kam scheren, is nog het ergste niet. Veel erger is het dat openlijke zonde in de gemeente de naam van Jezus omlaag haalt.

In de kerk zingen we vaak dit prachtige lied:

*Wil, U ter eer,
steeds meer en meer
't geloof in ons versterken.
Dan zullen wij,
gereed en blij,
uit liefde 't goede werken.*

Ook door de tucht wordt het werkelijkheid: Hij stierf voor mij, ik leef voor Hem.

‘Wij zijn ervan overtuigd dat Christus voor allen is gestorven, opdat de levenden niet langer voor zichzelf zouden leven, maar voor Hem die voor de levenden is gestorven en is opgewekt’ (2 Kor. 5:15).

Verwerking

1 Bijbelstudie: 1 Korintiërs 5:1-13

Luisteren

Beantwoord op een vel papier voor jezelf de volgende vragen:

- Wat zegt dit gedeelte over God de Vader en/of de Zoon en/of de heilige Geest?
- Welke waarschuwing komt erin naar voren, ook voor jou?
- Welke belofte wordt hier gegeven, ook voor jou?
- Welk gedeelte spreekt jezelf het meest aan?
- Welk onderdeel kun je gebruiken voor het gebed?

Wissel de antwoorden in groepjes van 2 à 3 personen met elkaar uit.

Bespreken

Beantwoord de volgende vragen eerst voor jezelf op papier. Wissel daarna de antwoorden in kleine groepjes uit.

- a. Wat vind je van het standpunt van Paulus? Moet je de kerkelijke tucht zo radicaal toepassen?
- b. Hoe ga je om met openlijke zondaars die uit de gemeente verwijderd worden (1 Kor. 5:11; Mat. 18:17)?
- c. Wat betekent dit voor persoonlijke, vriendschappelijke contacten?

2 Je doet elkaar tekort wanneer je elkaar in de kerk maar laat lopen

Werkvorm: tegenovergestelde stelling

- Schrijf deze stelling op een bord of een vel papier.
- Schrijf de reactie of mening van de leden van de groep erbij.
- Probeer met elkaar een *tegenovergestelde stelling* te formuleren.

3 Zondenlijst

In het ‘lange’ avondmaalsformulier staat een ‘zondenlijst’ aan de hand van de tien geboden (Geref. Kerkboek p. 739). Lees deze lijst eens en laat wat er genoemd wordt even op je inwerken. Kun je aan de hand van deze lijst elkaar aanspreken?

Werkvorm: carrouselgesprek

- Zet stoelen tegenover elkaar.
- Bespreek bovenstaande vraag met degene die tegenover je zit.
- Schuif na twee minuten allemaal een plaats naar links op en ga weer in gesprek.
- Doe dit tot je weer tegenover de persoon zit met wie je begonnen bent.
- Bewaak de tijd!

4 Elkaar aanspreken

Op welke manieren kan een broeder of zuster reageren als hij of zij aangesproken wordt op een onchristelijke levenswandel? Hoe voer je het gesprek dan verder?

Werkvorm: situatieschetsen

- Schrijf de verschillende mogelijke reacties van de aangesproken persoon op een bord of een vel papier.
- Schrijf hierachter mogelijkheden om een gesprek verder te voeren.

5 Formulier voor de tucht over afkerige volwassen doopleden

Lees het *Formulier voor de tucht over afkerige volwassen doopleden* (Geref. Kerkboek p. 768-769). Maakt het verschil of je te maken hebt met een dooplid of een belijdend lid wanneer je een openlijke zonde in iemands leer of leven constateert? Waaruit is op te maken dat het niet gaat om lakse doopleden? En hoe blijkt dat niet uit de hoogte wordt geoordeeld?

Werkvorm: kleine groepjes

- Verdeel de groep in 3 à 4 personen.
- Stel een rapporteur aan.
- Lees en bespreek het formulier.
- Na een bepaalde tijd volgt een plenaire bespreking aan de hand van de rapportage van de verschillende groepjes.
- Probeer een eindconclusie te trekken.